

RAZDVAJANE

ANDREJ FINK

S praznovanjem obletnice prvih volitev z večstrankarsko ponudbo smo 8. aprila stopili v leto dvajsetletnic, 26. decembra pa smo se spomnili plebiscitarne odločitve, na kateri smo se z 90-odstotno večino izrekli za samostojnost, s tem pa tudi za demokracijo, pravno državo in spoštovanje človekovih pravic.

Tako visok odstotek kaže, da je bil takrat narod enoten v omenjenih vrednotah. Zato je tako nerazumljivo, da hočejo nekateri to enotnost danes razdvajati. Nič drugega kot to je poskus združitve nezdržljivega: 20. obletnice osamosvojitve in 70. obletnice ustanovitve OF. Plebiscit je peljal v demokracijo, OF, ki jo je vodila KPS, pa je peljala v totalitarno komunistično diktaturo. Pa še predlagano geslo Stisni roko v pest ... Če gre današnji vladajoči garnituri toliko za združitev in enotnost, bi lahko predlagala odprto dlan. Slovenski pesniki so nam pustili dovolj lepih verzov, da bi se med njimi kaj našlo za to priložnost. Toda — ne! Hočejo se tudi ob tem pokazati to, kar so vedno bili in so še. Sama notranja ministrica je priznala, da je „vlada izgubila razvojni fokus in bo morala ujeti vlak razvoja“.

Natanko tako. Ti ljudje so izgubili fokus in vlak, zato ni nobenega razvoja, je le nezdrava nostalgija.

Na proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti je predsednik vlade dejal: „Zato je Slovenija rojena pod srečno zvezdo. Pridejo časi, ko jo zakrijejo nevihtni oblaki. Zdaj so taki časi. Skupaj jih bomo pregnali in to srečno zvezdo znova uzrli. Skoraj ni dneva, da ne bi zaspal s temi sanjami.“ Le o kateri zvezdi govori predsednik? Ali morda o repatici, ki je tri kralje popeljala do Betlehema? Ali o kaki drugi, z določenim številom krakov in barvo? Zgolj sanjarjenje o zvezdah je nevarno. Fikcije so se vedno, tudi pri nas, posebno danes, pokazale kot nekaj pogubnega.

Predsednik države Türk pa je spet segel po domoljubju. Že pred dobrim letom je govoril o tem, pa sem ga iz te kolumne spomnil na domoljubno pesem „Oče, mati, bratje in sestre ...“. Ne vem, ali jo bo v novem prazničnem letu vključil v svoj miselni in računalniški arhiv. Toda vsi Slovenci v svoji državi, ki jo on simbolno predstavlja, bi želeli, kot je dejal na prvi seji častnega odbora, da se delitve ne bi poglobljale, „ampak bi bilo prav, da jih poskušamo v proslavljanju naše skupne 20-letnice premagovati“. Upajmo, da bo poskrbel, da stisnjene pesti in podobne travme iz preteklosti ne bodo več razdvajale Slovencev.

(Po Družini)

Ko nas je Vatikan priznal

Ta četrtek, 13. januarja 2011 mineva 19 let od objave note o priznanju samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije s strani Svetega sedeža.

Z uradnim diplomatskim dejanjem je Sveti sedež kot subjekt mednarodnega prava s posebnim ugledom in moralno težo med prvimi priznal samostojnost Slovenije. Temeljna izhodišča za ta korak so bila spoštovanje pravice narodov do samoodločbe, zavračanje uporabe sile ter sprejemanje dialoga kot edinega sredstva za doseganje pravičnih in mirnih rešitev. Prvi diplomatski odnosi med državama so bili navezani že 8. februarja 1992, tedanji papež Janez Pavel II. (1978-2005) pa je samostojno Slovenijo prvič obiskal maja 1996.

Sveti oče je za prvega apostolskega nuncija v Sloveniji 24. junija 1992 imenoval msgr. Piera Luigija Celato. Apostolski nuncij je osebni in stalni predstavnik papeža tako pri Cerkvi na Slovenskem kot pri oblasteh Republike Slovenije.

Odločitev Svetega Sedeža je k takšnemu razmišljanju pomagala tudi drugim državam. Priznanje Svetega sedeža je na novo nastali državi dalo posebno veljavo, saj je bila Slovenija s tem dejanjem uvrščena med države zahodne demokracije.

Koalicija soglasna

Da je položaj v Sloveniji težak, ni nobenega dvoma. Rekordno število brezposelnih o tem jasno priča. Tega se zaveda tudi vlada, ki pa včasih ne more preko svojih notranjih razprtij in različnosti kriterijev. Da bi jih poenotili, so se zbrali na „razvojni klavzuri“ koalicije pretekli ponedeljek 10. t.m.

Premier Borut Pahor je po njej napovedal, da se bodo ponovno sestali prihodnji teden in takrat sprejeli dokončne ukrepe za krepitev gospodarstva.

„Po današnjem sestanku bi rad ugotovil, da obstaja politična volja in pripravljenost koalicijskih strank in vlade, da z velikim angažiranjem v dobrem letu in pol opravi vse potrebo za to, da bi s fiskalno stabilnostjo, ki je pogoj za vzdržno gospodarsko rast, odpirali nova delovna mesta in imeli socialno vzdržnost, ki jo ljudje od nas tudi pričakujejo,“ je po sestanku povedal premier Borut Pahor. Razpravo bodo nadaljevali v ponedeljek, ko naj bi na tej ravni tudi zaprli razpravo, je dodal.

Koalicija se dogovarja, da bi ukrepe razdelili v dve fazi, je povedal minister za razvoj Mitja Gaspari. Med ukrepi, ki jih je treba zaradi razmer v gospodarstvu sprejeti najprej, je navedel spremembe na področju finančne discipline, restrukturiranja podjetij in insolvenčne zakonodaje ter financiranja dobrih podjetij oz. delovanja finančnih in bančnih institucij. Predlogi

zakonskih sprememb s teh področij naj bi bili za razpravo v DZ pripravljene do konca januarja.

Drugi del ukrepov, ki bodo tudi del nacionalnega razvojnega programa, ki ga mora Slovenija aprila poslati v Bruselj, se bodo nanašali na področja konkurenčnosti in spodbujanja podjetništva, raziskovanja, človeških virov in visokega šolstva, informacijske družbe, pomembnih infrastrukturnih projektov ter socialnih politik.

Kazalci gospodarskih gibanj za Slovenijo trenutno niso slabi, pravi Gaspari. „Smo v tistem delu evropskih držav, ki napredujejo, in mislim, da je perspektiva v letošnjem in prihodnjem letu, da se bo gospodarska rast Slovenije okrepila, pri čemer pa morajo biti ukrepi na področju finančne discipline, spoštovanja prava in pogodb, bistveno zaostreni“, je dejal Gaspari.

Na klavzuri so se sestali krizni ministri in predsednik DeSUS Karl Erjavec. Kot je že pred sestankom napovedal predsednik stranke Zares Gregor Golobič, o razmerah v koaliciji niso govorili.

V torek 11. pa je Državni zbor z 39 glasovi za in 30 proti Dušo Trobec Bučan imenoval za novo ministrico za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Deset poslancev je bilo vzdržanih. S tem je ministrska ekipa znova dopolnjena.

Proti Zvonku Fišerju

Duhovniki šempetrske in novogoriške dekanije nasprotujejo izvolitvi Zvonka Fišerja na mesto generalnega državnega tožilca. Kot so zapisali v izjavi za javnost, je kot tožilec prekršil temeljne človekove pravice in vrednote civilizacije. Katoliška duhovnika Stanka Medveščka in Janeza Lapanja je preganjal zgolj zato, ker sta prikrito grobišče na Lajšah pri Cerknem obeležila s križem.

Tožilec Fišer, za razliko od sodnika na tem procesu, svojega napačnega delovanja nikoli v dvajsetih letih demokracije ni priznal in obžaloval ter se nedolžnim žrtvam opravičil. Izvolitev take osebnosti na mesto generalnega državnega tožilca po mnenju duhovnikov šempetrske in novogoriške dekanije pomeni vnovični udarec zaupanju v pravno državo in vodi v podžiganje

starih delitev iz obdobja revolucije in komunistične diktature.

Fišerjev tožilski pregon je bil nekakšen lov na čarovnice. Duhovnika sta na množični grob postavila preprost križ. Šlo je za brezno, kjer še danes, po 66 letih, leži štirinajst dokazano nedolžnih civilistov (med njimi dva duhovnika), ki jih je takratni tožilec Fišer ožigosal kot „narodne izdajalce“. Nesmiselnost sodbe zoper duhovnika, ki sta bila obsojena na denarno in pogojno zaporno kazen, je dokazalo Vrhovno sodišče Republike Slovenije, ki je sodbo leta 1995 razveljavilo z obrazložitvijo, da blagoslovitvi križa nad grobom „ni mogoče pripisati političnega namena“. Tudi obred blagoslovitve zunaj sakralnih prostorov, ki je bil po komunistični zakonodaji prepovedan, po mnenju omenjenega sodišča ni bil

kazensko dejanje, ampak kvečjemu prekršek, ne pa, kot je zapisal Fišer, „zloraba vere in Cerkve“. Poleg tega je imel za blagoslov križa župnik Medvešček celo ustno dovoljenje takratnih oblasti. Montirani proces je kršil temeljne človekove pravice: pravico do poštenega sojenja in svobodo veroizpovedi. Po slovenski zakonodaji sodniki, ki so odločali v montiranih procesih komunističnega režima, nikoli več ne morejo biti izvoljeni v pomembnejše sodniške funkcije. Enako bi moralo veljati za državne tožilce. Oblast, ki je odgovorna za izbiro najboljših izpostavljenih državnih uradnikov, bi se morala, če želi tej družbi dobro, izogibati vsakemu dejanju, ki je v posebnih svobodi, demokraciji, ustavi in pravni državi.

(Po radiu Ognjišče)

Novi veleposlanik

Kot poroča STA je Odbor za zunanjo politiko, ki ga vodi Janja Klasinc, na posebni zaprti seji potrdil tri nove slovenske veleposlanike na tujem. Kot smo neuradno izvedeli, bo slovensko diplomatsko-konzularno predstavništvo v Pragi vodila Smiljana Knez, v Tirani Bojan Bertonec in v Buenos Airesu Tomaž Mencin. Zaslivanje v DZ so vsi trije kandidati, ki so karierni diplomati in ne sodijo v tako imenovano politično kvoto, uspešno prestali.

Knezova, ki prihaja namesto Francija Buta, zdaj že novega veleposlanika v Beogradu, je doslej vodila sektor za človekove pravice v okviru zunanjega ministrstva Samuela Žbogarja. Bertonec je bil pred časom slovenski odpravnik poslov v Avstraliji, sicer pa je bil nazadnje vodja sektorja za širitvene procese.

Novi veleposlanik v Buenos Airesu, Tomaž Mencin, pa je bil vodja sektorja MZZ za Afriko, kot odpravnik poslov pa je tudi deloval v Indiji.

Na enem izmed mednarodnih srečanj. Tomaž Mencin je v drugi vrsti drugi od desne.

Država smo vsi

TONE RODE

Prvi komentar v letu je tokrat poseben izziv. Ko to pišem, na praznik svete družine, so oči obrnjene k jaslicam, k skrivnosti Boga, ki se je učlovečil, ker nam je hotel biti blizu, Boga, ki nas je odrešil suženjstva greha in smrti. Osmislil je naše življenje in nam dal dostojanstvo božjih hčera in sinov in s tem pravico ter odgovornost, da smo v svetu pričevalci vesele novice upanja in odrešenja.

Praznik svete družine je praznik vsake človeške družine, ki nastane s poroko, z medsebojno obljubo dveh svobodnih oseb, s trajno zavezo žene in moža k dejavni ljubezni, v kateri je navzoč Kristus.

Družina je po tej zavezi osnovna celica družbe, tista prva skupnost, v kateri se prižiga luč življenjskega optimizma in se predaja bakla solidarnosti ter svobode v odgovornosti.

Na isti dan proslavljamo tudi slovenski državni praznik, dan samostojnosti in enotnosti, ob pomembnem jubileju plebiscita in množične odločitve Slovencev za lastno državo. Pred dvajsetimi leti je velika družina slovenskega naroda v čudoviti deželi pod Triglavom — v svojem imenu in imenu potomcev ter v poklon vsem preteklim rodovom, ki so tisočletja sanjali o tem trenutku — množično in jasno izjavila, da hoče biti samostojna država, da zahteva zase svobodo in prevzema odgovornost nad lastno usodo.

To so nedvomno dnevi vsestranskega upanja in veselja, uresničenih sanj in pogleda naprej. Prazniki resnične osvoboditve in polnoletnosti za vsakega Slovenca, za vsakega slovenskega kristjana.

V prepričanju, da bo nekaj tega duha zaznati tudi v slovenskem časopisu, preletim naslove spletnih izdaj glavnih slovenskih dnevnikov. Na prvih straneh berem:

„Osamosvojitve ni izpolnila pričakovanj.“

„Ljudje nad razmerami v Sloveniji povečinioma razočarani.“

„Jugoslavija v dobrem spominu, veliko obljub izpuhtelo.“

„20 let kasneje: od plebiscita do krize demokracije“

Malo veselja, malo zahvale, malo ponosa. V ospredju kriza in težave, malo dušnost, razočaranje.

Res je, da nas je kriza močno prizadela in da sedanja vlada ne najde poti iz nje, a sedanost le ni tako črna, kakršno nam hočejo pokazati nekateri mediji. Slovenija je v dvajsetih letih postala razvita demokratična država z ugledom v svetu, pomembnimi razvojnimi dosežki in zavirljivo kvaliteto življenja. Zaslužila si je mesto med naprednimi in ustvarjalnimi, med urejenimi in odgovornimi. Indeks človekovega razvoja jo postavlja v krog visoko razvitih. Glede gospodarskega napredka je, kljub krizi, še vedno na prvem mestu med državami nekdanjega vzhodnega bloka.

Dobro je, da smo Slovenci zahtevni do samih sebe, da smo usmerjeni v to, kar je treba popraviti ali doseči. Prav je, da se ne sprijaznimo s tem, da je naša demokracija v marsičem še nepopolna, da še premnogo rojakov živi s komaj zadostnimi sredstvi za dostojno življenje. Nujno je, da se

resnično uveljavita pravičnost in enakopravnost ter vladavina prava. Ni pa prav, da omalovažujemo, kar smo v dvajsetih letih resnično dosegli.

Torej, kaj se z nami v globini dogaja? Slovenski filozof prof. dr. Milan Komar v knjigi Pot iz mrtvila o krizi v državi in družbi razmišlja tako: „Še tako dobra zakonodaja ne bo mogla ustvariti družbenega reda, če je ne bo spremljal prerod nravi, to se pravi, če ne bo čut socialne pravičnosti prežehl duha delavcev in delodajalcev. Brez kritja resnične, v srcih ljudi živeče kreposti besedilo še tako dobrega zakona ostane mrtev paragraf, ki ga človeška iznajdljivost kmalu obide. Ni dvoma, da mora nov družbeni red zrasti iz ljudi samih.“

Za stanje duha v družbi lahko najdemo nemalo vzrokov zunaj nas, v drobovju sedanjega sistema, v silah tako imenovane „kontinuitete“, v porabniški družbi, v krizi vrednot in še marsikje. A kristjani moramo začeti pri sebi. Prerod je moralnega značaja. Za nas, ki verjamemo, da se tok zgodovine neizogibno vrača k Bogu, da smo poklicani, da jo sooblikujemo in jo spreminjamo na bolje, za nas, ki nam je zaupana dejavnost blagrov in vesela novica prave osvoboditve in odrešenja, ni prostora za malodušje. Odgovornost za lastno usodo in za pravičnejši družbeni red je del naše duhovne dediščine.

„Država je v nas samih in državotvornost ni zunanje obnašanje, ampak trajno notranje razpoloženje, to se pravi, moralna krepost. Zdravo politično delovanje je zato neločljivo od temeljite moralne vzgoje in samovzgoje. Politika je paideia. Paideia pomeni vzgoja, oblikovanje značaja, kultura duha in kultura sploh. V prvotnem smislu: vzreja otrok“ (Milan Komar).

V letu, ko se bodo vrstili pomembni mejniki v nastanku slovenske države, je še kako pomembno, da v sebi in svojih bližnjih vzgajamo kreposti življenjskega optimizma in državotvornosti. Javno šolo, ki ima nemalokrat mlačen odnos do zgodovine slovenskega naroda in države, je potrebno dopolniti z vzgojo v domoljubju in družbeni odgovornosti. Začeti moramo pri sebi in v svojih družinah, ob tem pa iskati oporo pri ustanovah, ki delujejo na temelju istih moralnih vrednot.

Katoliška Cerkev, slovenski katoličani smo bistveno prispevali, da se je naš narod ohranil skozi tisočletja. Za to dediščino smo odgovorni tudi v teh časih. Zato jo moramo poznati, biti nanjo ponosni ter jo posredovati prihodnjim rodovom. V tem smislu se morda učenje verouka lahko razširi na področje zgodovine katoliške Cerkve na Slovenskem, na področje njenega družbenega nauka, na spoznavanje slovenskega katoliškega gibanja, na preučevanje svetovnih nazorov ter katoliške misli. Potrebni smo novodobne Slomškove nedeljske šole. Vrnimo se k delfskemu imperativu „Gnothi seauton — Spoznaj samega sebe“ in nasproti pesimizmu postavimo krščanski realizem in optimizem.

„Resnično bogastvo naroda ni v zlatu in srebru, temveč v učljivosti, modrosti in pokončnosti njegovih sinov“ (Kahlil Gibran).

(Po Družini)

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Medtem ko nas vročina muči, sredi električnih mrkov in pomanjkanja bankovcev, z rastočo močjo prihaja med nas volilno leto. Množijo se kandidature. Množijo se pa tudi težave, s katerimi se sooča opozicija v okviru novega volilnega zakona.

Brez cilja, brez smeri.

Zakon o politični reformi te dni prihaja v ospredje. Opozicija postaja vedno bolj glasna v svojih trditvah, da ne bo mogoče izpeljati volitev na podlagi njegovih določil. Ostro pa protestira tudi zaradi nekaterih členov, ki ji škodijo, medtem ko so vodje alternativnih strank prepričani, da se bo vlada bistveno okoristila z njegovim besedilom. Spomnimo bralce, da je sedaj že pokojni bivši predsednik Kirchner, potem, ko je izgubil na volitvah leta 2009, ko je vlada še imela lastno večino v parlamentu, dosegel potrditev novega volilnega zakona. Tam je predvideno, med drugim, da morajo vse stranke izvesti notranje (primarne) volitve za določitev kandidatov, in da se po teh in pred splošnimi volitvami ne sme več spreminjati povezav ali strank. Poleg tega, kandidat, ki je bil poražen na primarnih volitvah, ne sme predstaviti v drugačni povezavi ali na drugi listi. Po eni strani to vzpostavi nek red na kaotičnem argentinskem političnem odru. Po drugi strani pa pelje vodo na vladni mlin. Vladna stranka je enotna in s trdno roko ureja vprašanje pokorščine določilom gospe predsednice. Razni poizkusi nezadovoljstva so že v kali zatti in celo mogočni župani predmestnih občin so zadnje čase bolj tihi, ker se bojijo reakcije, saj so odvisni od posebnih denarnih sredstev, ki jih vlada deli po kriteriju „daj-dam“. Dejstvo je, da je na nasprotnem bregu absolutna atomizacija. Ena zadnjih anket o volilnih namelih je pokazala, da sicer priljubljenost gospe predsednice pada, saj bi jo danes volilo le 29% anketirancev (pred tremi meseci 38%). A najbližje ji sledi podpredsednik Cobos s komaj 6,4%. Ostali kandidati pobirajo le drobtine. Seveda pa je kar 49% državljanov, ki še ne vedo, koga bodo volili. Opozicija nima osebnosti, ki bi močno pritegnila volivce. Množijo pa sem komaj poznani kandidati. Za vodjo prestolnega mesta, na primer, je vpisanih že kar 20 kandidatov. Ljudje res ne vedo, kam bi se obrnili.

Železni okovi. Tako vlada kot stranke bodo morale napeti vse sile, da neodločene prepričajo o vrednosti lastne ponudbe. In v tem je past, ki jo je nastavila vlada. Po novem zakonu namreč stranke ne bodo smele imeti po radiu in televiziji propagande, ki bi jo same plačale. Celoten sis-

tem televizijske propagande bo sorazmerno razdeljen med stranke po posebnem ključu, ki ga bo določila vlada. Nič pa ni ob tem govora o uradni propagandi, kjer se predstavljajo javna dela in proglašajo vladni uspehi, kar je gotovo najboljša volilna propaganda. Vlada ima v rokah vrsto televizijskih kanalov, radijskih postaj, pa še revij in zastojnih dnevnikov, kjer so novice le prikrita vladna propaganda. Druga točka volilnega zakona, ki jo opozicija ostro kritizira je rok volilnega postopka. Niti dva meseca ne bo časa med notranjimi volitvami in splošnimi predsedniškimi. Premalo časa, da bi se manj poznani kandidati predstavili narodu, zlasti, ker ne bodo imeli na razpolago svobodnega televizijskega prostora. Notranje volitve bodo 14. avgusta. 3. septembra bodo določeni in oklicani posamezni kandidati, splošne volitve pa konec oktobra. Že nekaj je sodnih postopkov, s katerimi hoče opozicija preprečiti veljavnost novega zakona. Smatrajo, da celotnega postopka sploh ne bo mogoče izvesti. Močni železni okovi tega zakona postavljajo pod vprašaj celotno izvedbo volitev. Vendar je predsednica odločno ukazala notranjemu ministru, naj nadaljuje s kronogramom, ne da bi se oziral na proteste opozicije.

Ni vse zlato. Vendar tudi vladi ni poslano z rožicami. Vsakdanji problemi vedno bolj krhajo ostro vladnega meča. Kot smo omenili, priljubljenost gospe Cristine hitro pada v isti meri, kot se vrstijo težave na raznih področjih. Spremembe v ustroju varnostnega sistema niso rodile zaželenega sadu, kar se vidi v ukrepah, ki jih en dan določijo, naslednji dan pa prekličejo. Tak je bil odlok, da pošljejo pet tisoč žandarjev na področje Velikega Buenos Airesa, da bi ojačili varnostni sistem. A v ta namen so jih odpoklicali od službe varnosti na železniških postajah. In vsi vemo, kakšen je problem na železniškem območju, če nihče ne pazi na varnost. Končno so ugotovili, da je premalo članov obo-roženih sil, da bi vredno skrbeli za varnost državljanov. Temu je treba prišteti inflacijo, pomanjkanje bankovcev in kovancev, nečloveške pogoje transporta, pomanjkanje električne energije, itd., itd. Pa tudi zunanji videz enotnosti in poslušnosti mnogokrat ni realen. Ko se bodo začele sestavljati listine kandidatov za provincijska in občinska mesta, se bo pokazalo, da po šivih poka. Morda bo čas prinesel nekoliko več prozornosti na to področje. Danes smo še izgubljeni, „kot Turek v megli“.

Dan emigranta v Čedadu

Preteklega 6. januarja so v Čedadu, v Italiji praznovali že 49. dan emigranta, ki ga vsako leto pod pokroviteljstvom Občine Čedad tradicionalno prirejata skupaj obe organizaciji slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, SKGZ in SSO Videmske pokrajine.

Tradicionalni beneški praznik je letos potekal v cerkvi Sv. Frančiška. Na prireditvi so bili prisotni številni predstavniki slovenskih in italijanskih oblasti, kar potrjuje velik pomen te za celotno območje prireditve.

Slavnostna govornika sta bila deželni odbornik za kulturo Elio de Anna in čedajski župan Stefano Balloch, ki sta poudarila, da je prisotnost jezikovnih manjšin za deželni teritorij pravo bogastvo in prispeva k njegovemu razvoju. Kulturni program je bil izjemno bogat. Posamezne točke je povezovalo poročanje iz namišljenega radijskega studia, iz katerega so se oglašali soustvarjalci nekaterih radijskih oddaj o Slovincih na Videmskem. Iz „sejma Beneške pesmi“ je prireditev popeljal Čižgaj bend, ki uspešno zastopa tudi mlajšo generacijo.

Prireditve se je zaključila z beneškim gledališčem Lena iz Topoluovega v režiji Marjana Bevka in priredbi Giorgia Nanchiga.

Mojca Pokrajculja odslej tudi igrača

Priljubljeni lik iz pravljice bodo kmalu tržili tudi kot igračo, ki ne predstavlja le koroške, ampak tudi slovensko identiteto.

Lokalna akcijska skupina Mislinjske in Dravske doline (LAS MDD), zadruga za razvoj podeželja, je te dni v okviru projekta „Raz-poznavni izdelki koroškega podeželja“ razglašala nagrajence javnega natečaja za raz-poznavno koroško igračo.

Med dvanajstimi izdelki desetih koroških ustvarjalcev je državna komisija Obrtno podjetniške zbornice enakovredno nagradila štiri iz naravnih materialov izdelane igrače, ki ob likovno-estetski in pedagoški vrednosti izražajo tudi koroško identiteto.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali psihologinja Ljubica Marjanovič Umek, etnolog Janez Bogataj, arhitekt Matjaž Deu in predstavnica LAS MDD Senja Pirnat, je nagrade namenila Jasni Jeromel, avtorici likov koroških ljudskih pripovedi Mojce Pokrajculje in Hvaležnega medveda, Maksu Arihu, avtorju stilsko izdelanih Živali na gruntu ter Mihi Pajenku, ki je izdelal leseno sestavljanjo v obliki avtohtone koroške bajte.

Po besedah etnologa Janeza Bogataja nagrajene igrače ne predstavljajo le koroške, temveč tudi slovensko identiteto in bodo na slovenskem trgu zapolnile vrzel v izdelavi in trženju tovrstnih izdelkov.

Po uspešno izvedenem natečaju bo LAS MDD objavila nov razpis, namenjen ohranjanju koroških ljudskih pravljic, legend, bajk in pripovedi.

Nuncij se poslavlja

Apostolski nuncij Santos Abril y Castello, stalni diplomatski predstavnik Svetega sedeža, zaključuje svojo diplomatsko službo v Sloveniji. Že od decembra opravlja poslovilne obiske po slovenskih škofijah. Kdo ga bo nasledil, za zdaj še ni znano, pojasnjujejo v Slovenski škofovski konferenci.

Abril y Castello je bil za apostolskega nuncija v Sloveniji imenovan 9. aprila 2003. Pred njim so to službo v Sloveniji opravljali nadškof Giuseppe Leanza (2002-2003), nadškof Marian Oleš (2001-2002), nadškof Edmond Farhat (1995-2001) ter nadškof Pierluigi Celata (1992-1995).

Apostolska nunciatura je diplomatsko predstavništvo Svetega sedeža v neki državi. Poleg apostolskega nuncija, ki je vodja diplomatske misije, lahko misijo sestavljajo še svetovalci, avditorji in tajniki nunciature. Nunciatura je po določilih mednarodnega prava enakovredna veleposlaništvu.

SLOVENCİ V ARGENTINI

SLOMŠKOV DOM

Božična darila

„Pastirci kam hitite?...
Mi nesemo darila
ovčice naših čred,
hvaležnosti čutila
Mu gremo razodet.“
(Božična pesem)

Božič, spomin Kristusovega rojstva imenujejo tudi praznik Dobrete, Ljubezni, Sočutja. Tudi božična obdarovanja izhajajo iz te naravnosti, ko ljudem še posebno zazvenijo strune srca. Nekaj teh občutkov so bili deležni tudi res številni udeleženci slovesne maše na božični dan v Slomškovem domu. Obdarili so jih namreč vsi, ki so tako bogato sooblikovali svečano bogoslužje.

Da je bogoslužni prostor dobil primerno ureditev so poskrbeli lic. Jože in Helena Loboda Oblak, Gabrijela Tomazin Kastelic za cvetlično okrasitev, mladina pa je pripravila jaslice. Prof. Neda Vesel Dolenc je uvedla v božično razpoloženje z voščili in s pesnitvijo Vladimirja Kosa O, večno srečna noč božična.

Ko je zazvonil božični zvonček so upadle luči in v somraku se je približeval sprevod šolskih otrok („pastirci“) s prižganimi svečkami, ki so jih položili pred jaslice. Ganljiv prizor je spremljala najlepša argentinska božična pesem Ariela Ramireza Noche anunciada, noche de amor. Mladosten mešani pevski zbor Slomškovega doma je občuteno spremljal liričen solospjev Marcela Brula. Župnik Franci Cukjati, obdan od številnih ministrantov, je blagoslovil jaslice in nato daroval slovesno božično mašo, med katero je pevski zbor dovršeno in pobožno prepeval božične pesmi. Praznični berili sta podala voditeljica Slomškove šole prof. Mateja Hribar Šmalc in predsednik Doma Marko Selan.

Prelepo petje je bil čudovit dar božjemu ljudstvu, obogaten še s solospevi gosta

iz Slovenije, sicer pa domačina basbaritonista Marka Finka, trenutno na družinskem obisku v Argentini. Zbor je pripravila in vodila Marta Selan Brula, pri spremljavi je sodelovala prof. Mirjam Klemenc Černe in mladi instrumentalisti.

Po maši je Marko poklonil še svoje posebno božično darilo. Ob spremljavi prof. Mirjam je zapel šest koroških ljudskih božičnih pesmi v priredbi Sama Vremšaka: Veselite se!, O, kaj le bo?, Le gor, le gor, Sliš' te bratje, Tiha zemlja in Presveta noč prihaja k nam.

Prisrčna besedila koroških pesmi, izjemen glas in občuteno podajanje je prevzelo vse navzoče in sprožilo močno odobravanje ter hvaležnost pevcu, ki dosega svetovna priznanja a ostaja zvest svojim koreninam.

A daril še ni bilo konca, saj je odbor Doma povabil vse udeležence v gostinske prostore k božičnemu zajtrku (pripravila Veronika Javoršek s sodelavkami), prazničnemu druženju, ki je še bolj povežalo srenjo v Slomškovem domu.

V JUBILEJNO LETO

Silvestrov večer je združil kar veliko družin, da v veseli družbi počakajo novo leto. Mojstra pri žaru Aleks Kastelic in Miha Bokalič sta poskrbela, da je pečenka z žara prišla do veljave, gospodinje pa še za ostale dobre. Ko je nastopil prvi trenutek leta 2011 je bengaličen ogenj razsvetlil in okrasil prijetno poletno noč in naznanil, da se pričinja jubilejno leto - 50-letnica Slomškovega doma. Predsednik Marko Selan se je zahvalil za vse sodelovanje v preteklem letu in naznanil, da se praznovanje pričinja delavno: gradnja preoblačilnic, kopalnic in stranišč v pritličju, kar bo dvignilo kakovost ponudbe domovih prostorov tako za domače potrebe kot za najemnine zunanjim uporabnikom.

J.T.

JEGLIČEVA ŠOLA ABC

Zaključek in žive jaslice

V soboto 11. decembra je Jegličeva šola ABC zaključila šolsko leto 2010 s prelepim programom.

Ob pol enajstih smo pričeli s pozdravom zastave in s petjem slovenske državne himne. Takoj za tem se je začel nastop otrok. Zaključna proslava je imela geslo „Z Marijo in Jožefom v Betlehem“.

Prvi prizor je bil v šolskem razredu. Zadnji dan pouka je; učiteljica deli spričevala in se pogovarja z učenci o bližnjih božičnih praznikih. Vsi skupaj ponovijo Kunčičevo pesem „Kaj že Majdica zna“.

Kar naenkrat se scena spremeni in vsi potujejo v Betlehem; čas je Jezusovega rojstva ... Med prelepimi božičnimi pesmicami in ob spremljavi kitare gospe Saši smo preživeli Sveto noč, blaženo noč!

Po ljubkem nastopu smo učiteljice razdelile zvezke, spričevala in presenečenja otrokom. Tudi me smo bile obdarovane in s strani staršev otrok.

Gospa Marjana nam je, kot vsako leto, podala lepo misel ob zaključku leta. Nato je gospodična Ljudmi-

la vsem navzočim voščila vesele in blagoslovljene božične praznike.

Vsi veseli, polnih rok in zadovoljni ob lepo izpeljanim letom smo šli na zakusko, ki so jo pripravile mamice in atki.

Vsi člani naše šole, tako učiteljstvo kot starši smo zelo hvaležni naši voditeljici gđc. Pavli Grbec, ker tako skrbno, požrtvovalno in predvsem ljubeznivo vodi našo šolo.

Pri pripravljanju prostora za proslavo moramo posebno omeniti gđc. Klaro, ki je uredila letošnje slike, jih povečala in postavila prelepo galerijo dogodkov leta 2010 v Jegličevi šoli. Tako so vsi starši lahko videli dela otrok in prireditve tega leta. Omeniti moramo tudi gđc. Cecilijo, ki nam je postavila jaslice in drevesce, da je bilo vse lepo in praznično.

Letos je Jegličeva šola ABC po slovensko obiskovalo osemnajst otrok: osem deklic in deset dečkov. Voditeljica Jegličeve šole je gospodična Pavla Grbec, ki je tudi vzgojiteljica v otroškem vrtcu s pomočjo gđc. Ce-

cilije Loboda. V prvem razredu je učila gđc. Ljudmila Ahlin; drugi in tretji razred ga. Ana Urbančič, četrti in peti razred gđc. Klara Draksler, šesti in sedmi razred pa je, kot vsako leto, poučevala naša draga, neutrudna in dobra ga. Marjana Batagelj. Petje je imela na skrbi gospa Saši Jelenc Vodnik.

Vsako leto bolj ugotavljamo, da je uvajanje slovenskega jezika kot govornice starih staršev med vnuke narodnostno mešanih zakonov delovanje, ki zahteva znanja, izvedenosti in nemalo potrpljenja.

Jegličeva šola ABC teži k temu cilju dosledno od leta 1992. Takrat se je izredne sobotne šole preusmerila v poučevanje neslovensko govorečih otrok. Izpopolnjuje se v programu, vztraja pa v izkušnjah, da priporoča učencu reden stik z osebo, ki stalno govori slovensko.

Delo ni enostavno. A s Slomškovo pomočjo ostajamo optimisti.

Ana Urbančič
Za Jegličevo šolo ABC
po slovensko

PREŠERNOVA ŠOLA

„Srečno preživite počitnice“

V nedeljo 5. decembra smo uradno zaključili pouk Prešernove šole. Zjutraj smo darovali zahvalno sv. mašo, po kateri so birmanci prejeli sveto pismo, dar Rafaelove družbe, in spominsko potrdilo sv. birme.

Pri sv. maši so korajžno prepevali šolski otroci pod vodstvom gđc. Marjanke Ayerbe Rant, ob spremljavi na orglah ge. Anke Gaser.

Popoldanski program je napisala in povezovala gđc. Marjana Rožanec. Govora je bilo o počitnicah, katere naj bi ne bile lenarjenje, ampak smiselna in kreativna uporaba časa, v katerem naj bi ne pozabili na Boga in bližnjega.

Učiteljice so z učenci vseh razredov pripravile prisrčne deklamacije, plese in petje (ob spremljavi na orglah gđc. Marjanke Grohar). Korajžno so nastopali, nekaterim pa je bilo nerodno, a so bili ravno zaradi tega še bolj ljubki.

Sledilo je slovo 8. razreda. Prisrčno se je poslovila od učencev ga. Andrejka Papež Cordoba, nato pa še g. Franci Cukjati in ravnateljica ga. Veronika Zurc Boh. Potem je pred mikrofon stopila odhajajoča učenka Mikaela Selan, ki se je tudi v imenu sošolca Miha Petelina z izbranimi besedami zahvalila vsem, ki so ju v desetih letih z ljubeznijo učili; nato sta jih lepo obdarila.

Letošnja osmošolca Mikaela Selan in Miha Petelin

Gospa Lenči Komar je skozi vse leto vzpodbujala otroke k branju. Letos je odlikovala sledeče pridne bralke: Mikaelo Križ, Natašo Jerovšek, Mirno Vodnik, Magdo Cordoba, Fiono Beltram in Mikaelo Selan.

Ob koncu se je ga. Veronika Zurc Boh poslovila od šole, in prav je, da se ji tudi v tem poročilu iskreno zahvalimo za dolgoletni trud s pristavskimi otroki.

Omenimo še, da so v letu 2010 v Prešernovi šoli delovale sledeče učne moči: ravnateljica: Veronika Zurc Boh; vrtec: Štefi Papež in Karolina Kenda; 1. in 2. razred: Lučka Rant Papež; 3. in 4. razred: Polona Pintar Lazar; 5. razred: Viktorija Selan; 6. razred: Nevenka Grohar; 7. in 8. razred: Andrejka Papež Cordoba in Marjana Rožanec; Petje: Marjanka Ayerbe Rant. Marjana Magister je poučevala verouk v 3. in 4. razredu in pripravila četrti razred na prvo sveto obhajilo. Nadica Grohar pa je poučevala verouk v sedmem in osmem razredu in je pripravila otroke na sv. Birmo. Hvala vsem!

Mrak je že padal nad Pristavo, ko smo se znova podali v zgornjo dvorano, saj so naznanili prihod sv. Miklavža, v spremstvu angelov in parkeljnov. Z veseljem, a tudi s strahom pred peklenščki, so otroci in učitelji hiteli k nebeškemu dobrotniku, ki jih je bogato obdaril, in tako zaključili šolsko leto 2010.

Srečno preživite počitnice!

Nadica Kopač Grohar

(Članek nam je posredovalo uredništvo Glasa Pristave)

SLOVENCİ PO SVETU

Obiski na Dunaju

Slovenski pastoralni center na Dunaju so decembra obiskali kar trije škofje. V začetku meseca so imeli v gosteh pevski zbor in dan kasneje še Miklavževanje, na božič pa so se pripravljali z duhovno pripravo na tretjo adventno nedeljo.

Decembrsko dogajanje v SPC-ju na Dunaju se je začelo z nastopom študentskega pevskega zbora Mohorjan iz Prevalj, in sicer v soboto, 4. decembra zvečer v cerkvi Srca Jezusovega. Zbor pod vodstvom zborovodkinje Helene Buhvald Gorenšek se je slovenskemu in avstrijskemu občinstvu, ki je lepo napolnilo cerkev, predstavil z izvajanjem slovenskih ljudskih in modernejših pesmi. Kot presenečenje pa sta kot solista nastopila sopranistka Mateja Potočnik in baritonist Klemen Gorenšek, študenta solopetja v Celovcu in v Mariboru. Po koncertu so nadaljevali druženje v dvorani našega centra, kamor so poleg zbora povabili tudi vse udeležence koncerta. Ob pogostitvi, ki so jo pripravile slovenske žene, so se, v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani, ob prepevanju in pogovoru zadržali pozno v noč.

V nedeljo, 5. decembra, smo po družinski maši pripravili Miklavževanje za naše najmlajše člane skupnosti. Prihoda Miklavža se je razveselilo 25 naših malčkov, ki so že med mašo spraševali, kdaj bo prišel. Gospa Barbara Gangl, ki je organizi-

rala letošnje Miklavževanje, je z otroki in odraslimi pripravila igrice, kateri so malčki z veseljem prisluhnili. Najbolj pa so se seveda razveselili prihoda Miklavža, ki je za vsakega prinesel tudi darilo. Veselje, ki je bilo v dvorani, pa je s svojim obiskom dopolnil še dunajski pomožni škof Franz Scharl, ki je rojake nepričakovano obiskal in ostal z njimi tudi v druženju po Miklavževanju.

Letošnje adventno duhovno obnovo so pripravili v soboto in nedeljo, 11. in 12. decembra. Medse so povabili murskosoboškega škofa Petra Štumpfa. Nagovoru in izpraševanju vesti v soboto popoldan je sledilo spovedovanje, po njem pa sproščen pogovor ob čaju in kuhanem vinu v bifeju. V nedeljo dopoldan je škof Štumpf daroval slovesno sveto mašo v naši cerkvi, pri kateri so po dolgem času sodelovali tudi tamburaši, ki so škofa po obhajilu presenetili z izvajanjem prekmurske pesmi.

Po maši so v dvorani obhajali še godove in rojstne dneve decembrskih slavljencev, ki so poskrbeli za pravo gostijo. Škofa Petra pa je doletelo še eno prijetno presenečenje, saj se je pridružila tudi njegova teta, ki občasno živi tudi na Dunaju.

SKA

Večer kiparja Janeza Grudna

Janez Gruden

Slovenska kulturna akcija je na sobotni večer, 20. novembra 2010, v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši pripravila kulturni večer, posvečen slovenskemu kiparju Janezu Grudnu.

Predavateljja je predstavila vodja likovnega oddelka prof. Andrejka Dolinar Hrovat.

Priprava in potek tega večera je bil v glavnem na

skrbni kitarjevega sina Eduarda Grudna, ki si že vrsto let prizadeva, da bi približal slovenski in argentinski publiki umetniško delo pokojnega očeta. Pomembna je misel, ki jo je izrazil in sicer, da si številčno majhni narodi ne morejo privoščiti razkošja, da bi pozabili na svoje izstopajoče sinove, in še predvsem, kadar je s njihovimi deli „diči tujina“.

Kot uvod v opis življenja in dela kiparja Janeza Grudna je omenil, da se je še kot otrok vedno veliko pogovarjal z njim ter od blizu zasledoval očetove skrbi, načrte, delo in uspehe. Občutil je, da bi bilo krivično, če bi kiparski življenjski opus očeta ostal pozabljen.

Življenjepis kiparja je sin Eduardo popestril s projekcijami fotografij, ki jih je hranil po očetu, in drugih novejših o Grudnovih stvaritvah. Za uspešno tehnično projiciranje je poskrbel fotograf Marko Vombergar.

Eduardo Gruden je pred dvema letoma stopil v stik s tedanjim veleposlanikom Republike Slovenije prof. Avguštinom Vivodom, da bi kolikor je bilo možno posredovalo poznanje kiparskega dela Janeza Grudna v Argentini in Sloveniji. Tako se mu je ponudila priložnost predavati Slovincem v Rosariu. Delo Janeza Grudna je bilo tudi objavljeno v nekaterih člankih. Zato so marsikateri obiskovalci tega večera že poznali v glavnih obrisih Grudnov življenjepis po članku, ki je bil 4. marca 2010 objavljen v našem tedniku.

Projicirane slike so prikazale kiparja Grudna pri delu, ki je bilo velikokrat zelo naporno, predvsem zaradi vremenskih okoliščin na prostem. Gruden (1897-1974) je že kot formiran mojster kipar, eden izmed sinov lastnika kamnoseka v Nabrežini, odšel s Primorskega zaradi gospodarske krize in fašističnega pritiska. Poročen je bil s Sulčičevo sestrično, zato je prve mesece prihoda v Argentino sodeloval z njim. Nekaj mesecev je

skupaj z družino prebival v Urugvaju, kjer se je tudi ovekovečil med drugim z izvedbo kipov, ki krasijo vse štiri vogale urugvajskega parlamenta v Montevideu. Gruden je velikokrat delal za znane arhitekta Alejandra Bustilla in drugi skupaj z drugim znamenitim kiparjem Josejem Fioravanti-jem. Eduardo Gruden nam je z uspešnimi fotograf-skimi posnetki približal detajle kiparskih stvaritev, ki so resničen estetski užitek: Edificio Pini, pročelje argentinske narodne banke, Hotel Provincial v Mar del Plati, okraji pri spomeniku argentinske zastave v Rosariu, znamenita tjujnja, ki krasita plažo Bristol v Mar del Plati, grb na fasadi Ministrstva za ekonomijo itd. Neverjetno krasno mogočen, veličasten pa je spomenik posvečen Špancem - Monumento a los Españoles. Kipar Janez Gruden je imel srečo, da je prišel v Argentino v času, ko so višji argentinski krogi in vlade vlagali ogromno denarja v arhitektonske objekte, saj so posnemali na likovnem področju takratno francosko avantgar-

Ena Grudnovih stvaritev

do.

Eduardo Gruden se je v svojem ekspezeju tudi dotaknil delikatne teme gospodarske družinske situacije, kjer je bila konkretna realnost precej oddaljena od sanj kiparskega mojstra na ladji s ciljem Argentine. Predavatelj nam je tudi razodel umetnikov hobby (igranje na violino), značaj itd. Eduardo Gruden je še omenil, s kakšnim občutjem se je v zrelih letih srečal z očetovim domačim krajem in sorodniki v Nabrežini.

Po predavanju so sledila vprašanja številne publike, med katero je bilo kar nekaj arhitektov.

K. C.

ZA DRUŽINSKI UŽITEK

Pita z breskvami in skuto

Zares okusna in precej enostavna sladica, ki bo zadovoljila še tako zahtevnega gurmana.

POTREBUJEMO

Za testo: 300 g pirine moke, 200 g bele moke, 1 pecilni prašek, 4 žlice sladkorja, 200 g masla ali margarine, 2 žlici kisle smetane, 3 rumenjake.

Za kremo: 500 g skute, 4 žlice sladkorja, 2 žlici kisle smetane, 1 vaniljev sladkor, 1 žličko cimeta,

1 vrečko limonine lupinice v prahu, 2 jajci, 1 vaniljev prašek za puding, 1 dl sladke smetane ali mleka, breskve (lahko tudi marelice, borovnice, slive, ...)

Za premaz: 3 beljake, 2 žlici sladkorja.

PRIPRAVA

V skledo stresemo moko (če nimamo pirine moke, lahko uporabimo tudi samo belo), pecilni prašek, sladkor in maslo ali margarino. Z mešalnikom mešamo, dokler se sestavine ne sprimejo. Dodamo kislino smetano in rumenjake in še malo mešamo, nato pa s pomokanimi rokami na hitro zgnemo. Testo naj vsaj pol ure počiva v hladilniku.

Olupimo sadje in ga poljubno narežemo. Potresemo ga z dvema žlicama sladkorja in

premešamo.

Za kremo stresemo v skledo skuto, kislino smetano, sladkor, limonino lupinico, cimet in jajci. Vse skupaj dobro premešamo, dodamo vaniljev puding in spet premešamo, na koncu dodamo še 1 dl sladke smetane ali mleka.

Večji pekač obložimo s papirjem za peko, nanj stresemo testo in ga kar na pekaču razvaljamo ali oblikujemo z rokami. Rob naj bo nekoliko dvignjen. Na testo stresemo kremo in obložimo s sadjem.

Pečemo pri 200 stopinjah približno pol ure, odvisno od vrste in moči pečice.

Malo pred koncem pečenja iz beljakov in sladkorja naredimo trd sneg in ga razmažemo po pecivu. Postavimo nazaj v pečico in zapečemo do zlato rumene barve.

SAN JUSTO

Božično kosilo upokojencev

Ni lepšega na svetu kot srečno in zadovoljno sobivanje nas upokojencev med prijatelji, ki se snidemo na tradicionalnem kosilu v Našem domu San Justo, vedno dobre volje in lepo razpoloženi.

Zadnje nedeljo 19. decembra se nas je zbralo 90 oseb. Že ob vstopu v obednico so nas je presenetile mize z rdečimi prtji, cvetje, sveče ... vse v božičnih motivih.

Predsednica upokojencev ga. Mici Malavašič Casullo nas je v spremstvu podpredsednice ge. Pavle Škraba prisrčno pozdravila in nam želela vsega dobrega. Pozdravili smo rojake iz Slovenije: gospo Edito Vrankar in soproga Braneta, sinova Žiga in Mateja. Dobrodošli! Želeli smo jim, da se med nami dobro počutijo.

Pozdravili smo tudi našega dušnega pastirja g. p. Alojzija Kukovica, ki se vedno odzove povabilu, da nam blagoslovi jedi in da pred jedjo zapojemo Angel Gospodov.

Sledilo je okusno božično kosilo. Vljudno so ga postregle naše žene in dekleta. Potekalo je v prijateljskem vzdušju. Med kosilom nas je ga. Mici presenetila s pismom. Uganite kdo nam je napisal te lepe prisrčne pozdrave. Da, sveti Miklavž!

„Dragi moji mladi dolgoletni zemeljski prijatelji! ... Kako sem se razveselil, ko mi je ljubi Bog naročil, naj vam pošljem pismo s pozdravi ... Kot mladi fantje in dekleta ste krščansko vero prinesli iz ljube rodne Slovenije ... Posredovali ste jo vašim otrokom in oni potem še vašim vnucom. Lep zgled ste jim, pa saj zato je tudi dobri Bog ustvaril dedke in babice, da mu pomagata graditi boljši svet. ...

Kako lepo vas je opazovati, ko se zbirate in praznujete ... Omenjam obletnico skupne poti, saj so praznovali 60-letnico skupnega življenja zakonca Šušteršič, Mustar, Uštar in Trpin. Vsem iskrene čestitke. ...

Vem, da tudi radi pojete, zato sem potrkal na vrata ge. Anke Sa-

velli Gaser s prošnjo, da nas z melodijami popelje v božični duh ...”

Ga. Anka je z veseljem sprejela, nas spremljala na harmoniju, da smo prepevali naše prekrasne starodavne božične pesmi. Spominjajo nas na daljno domovino. Ohranjamo jih v čutenju in bitju slovenskega srca. Hvala Anka!

Kakor je tudi omenil sv. Miklavž, da nas spremlja po izletih ko se potepamo po Argentini. Velik del Argentine že poznamo, vse to po Pavli Škraba, voditeljici in spremljevalki naših potovanj. Zadnje je bilo 19.10. 2010 v Sierra de las Quijadas, Talampaya in Valle de la Luna. Z vodstvom ge. Pavle smo vsi zadovoljni. Vedno nas popelje v kraje, ki jih še ne poznamo. Marca meseca potujemo v Villa Giardino, Cordoba - pridružite se nam!

Po posladku smo imeli srečelov. Več prijateljev smo osrečili z lepimi dobrotami. Vsi upokojenci smo prejeli tudi božične darilce z angelčki. Blagoslovil jih je p. Kukovica, ki nam je voščil, da naj nam božje Dete nakloni miru, ljubezni, zdravja in sreče v novem letu!

Zahvaljujemo se našim materam in ženam za pomoč v kuhinji, pri postrežbi, za okras miz in pripravo daril. Prav vsem najlepša hvala za te lepe trenutke, ki nam jih nudite.

Najlepša hvala našima aktivnim Mici in Pavli za lep božični popoldan in navodila, da naj bomo močni in vztrajni v teh letih. Prosimo Boga, naj nam da primerne zdravja, veselja do življenja in polno osebnega zadovoljstva.

Po kavi nam je ga. Mici izrazila voščila, da začnimo to leto 2011 z veseljem, naj bo blagoslovljeno za našo skupnost, nam pa dodeli zdravja, moči in dobre volje. Hvala Mici in Pavla.

Po tem božičnem srečanju smo se zadovoljni razšli na svoje domove, v pričakovanju naslednjega srečanja že v tem letu 2011.

Cilka Vombergar Lipar

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Ljubezen do skupnosti

Vsi jo sestavljamo. Vsak izmed nas je njen del. In ne del katerekoli skupnosti.

Gotovo je to najprej verska skupnost, ker smo vsi verni in krščeni ljudje. Vero priznamo in ji pripadamo. Vsi smo kristjani, vsaj po krstu in po imenu. Lahko smo nanjo ponosni. Cerkev, ki jo je ustanovil sam Kristus, sestavljamo ljudje in zato z naše strani ni popolna. Noben človek se ne more pobahati in nihče ne sme prvi vreči kamenja.

Potem pa je še slovenska skupnost. In prav ta nas zanima. Ponekod je večja, drugje je manjša. Povsod pa je slovenska. Sestavljamo jo starejši in naša mladina, ki ni rojena v Sloveniji. Je slovenska vsaj po krvi, in s te strani je tudi ona del slovenske skupnosti. In je na to celo ponosna in ob večjih prireditvah to tudi pokaže. To so na primer: mladinski dnevi, razne športne igre, taborjenja, priprava in posprava Doma, novoletna in pustna prireditve, narodni prazniki in še drugo.

Vse to moramo ceniti, ker ima svojo vrednost, in to ljubiti, ker je vredno ljubiti. Tega je vredna naša skupnost, ker je del naših narodnih dobrin. Imeti moramo ljubezen do skupnosti. Vse, kar je narejeno iz ljubezni, ni nikdar pretežno, nikoli odveč in se tudi ne konča. Kdor skupnost ljubi, ji daje svoj čas, svoje sposobnosti in se dela v njej nikdar ne naveliča.

Razne napake in slabosti, ker smo ljudje, ljubezen prenese in odpusti. Čeprav ni vse zlato, kar se sveti, se skupnosti ne naveličajmo in pritegnimo k delu tudi mlajše, da nam bo tako zagotovljena prihodnost.

Nekdo mi je dejal za določeno skupino ljudi: moraš jih ljubiti, da jih moreš razumeti.

Ljubezen vse premore, tudi razumeti ljudi.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KLJUB VSEMU SLOVENIJO POSTAVLJAJO NA PRVO MESTO V REGIJI

Največja bonitetna hiša na svetu Dun&Bradstreet (D&B) je v januarjem poročila ohranila oceno Slovenije nespremenjeno, kar jo uvršča v kategorijo držav z nizkim tveganjem in ji zagotavlja prvo mesto v regiji. D&B ocenjuje, da razmeroma močno gospodarsko rast poganja predvsem povpraševanje iz tujine, strogi vladni ukrepi pa jo zavirajo.

ŠTEVILO PRIJAVLJENIH BREZPOSELNIH

Število registriranih brezposelnih v Sloveniji se je decembra po velikem prilivu zaradi izteka zaposlitev za določen čas in stečajev ter tudi zaradi napovedane pokojninske reforme povzpelo na več kot 110.000. Na zavodu za zaposlovanje je bilo konec decembra lani prijavljenih 110.021 brezposelnih, kar je šest odstotkov več kot novembra in 13,8 odstotka več kot decembra 2009.

SESTANEK, KI SE NI KONČAL V ZRAKU

Banke upnice Adrie Airways so na sestanku podprle sanacijo edinega slovenskega letalskega prevoznika. Tako bo družba najprej najela premostitveno posojilo v višini od tri do štiri milijone evrov, kar bo odprlo pot za reševanje dolgoročnih problemov. Adria Airways se z bankami upnicami pogaja o programu poslovnega in finančnega prestrukturiranja družbe, sestanek pa je prinesel nekaj pozitivnih sklepov. Najpomembnejši med njimi je, da se banke upnice strinjajo s sanacijo podjetja. V tem okviru bi banke odobrile kredit, s katerim bi Adria prebrodila tradicionalno slabo zimsko sezono.

PO SVETU

NAPAD V ARIZONI

Po sobotnem strelskem pohodu v mestu Tucson v ameriški zvezni državi Arizoni so 22-letnega napadalca obtožili atentata na zvezno kongresnico, dveh umorov in dveh poskusov umora. Strellec - domnevno je duševno motena oseba - je na sobotnem srečanju demokratske kongresnice Gabrielle Griffords z volivci ubil šest ljudi, 14 pa jih je ranil. Političarka je sicer preživela strel v glavo, a je na intenzivni negi.

ETA: PREMIRJE

Baskovska separatistična organizacija Eta je razglasila trajno premirje s špansko vlado. Novico je na svoji spletni strani sporočil baskovski časopis Gara, prišla pa je tri mesece po tem, ko je močno oslABLJENA organizacija napovedala konec oboroženih akcij. Španska in francoska policija sta namreč v zadnjih mesecih aretirali več vidnih članov organizacije, poleg tega pa je vse več prebivalcev Baskije na severu Španije in jugozahodu Francije naklonjenih njeni zakoniti politiki.

PONOVLJENE VOLITVE

V petih občinah na Kosovu so v nedeljo potekale ponovljene volitve, potem ko so tam na parlamentarnih volitvah 12. decembra zabeležili nepravilnosti. V celoti so jih ponovili v občinah Drenas, Skenderaj in Dečani, v dveh občinah pa le delno. Izid ponovljenih volitev bo verjetno nekoliko vplival na delitev sedežev v 120-članskem parlamentu v Prištini.

BEGUNCI V GRČIJI

Pristojni uradi v Grčiji so začeli s preverjanjem priseljencev na svojem ozemlju. Določili bodo, kdo ima pravico do azila, nezakonite priseljence pa bodo izgnali iz države. Po besedah namestnice ministra za delo bodo morali tisti, ki izpolnjujejo pogoje za vrnitev v domovino, zapustiti Grčijo. V tej državi, ki se sooča s hudo gospodarsko in socialno krizo, število priseljencev in prosilcev za azil narašča. Uradi, ki se ukvarjajo s prošnjami zanj, so zasuti z delom, na ugoditev prošnje pa čaka še 47 tisoč prosilcev, nekateri celo več let.

NEVAREN LONDON

V Londonu so razglasili drugo stopnjo nevarnosti terorističnih napadov, kar pomeni, da obstaja velika nevarnost napadov. Varnostne ukrepe so sicer močno poostri predvsem na železnicah in letališčih, obveščevalne službe pa nimajo podatkov o neposredni grožnji.

REFERENDUM V SUDANU

V južnem Sudanu so se v nedeljo odprla volišča na katerih bodo prebivalci lahko do 15. januarja glasovali „za“ ali „proti“ neodvisnosti zdaj delno avtonomnega južnega Sudana. Med prvimi je glas oddal predsednik tega dela države Salva Kiir, ki je dejal, da gre za zgodovinski trenutek, na katerega so ljudje dolgo čakali. Poznavalci razmer ne dvomijo, da bo na referendumu izglasovana neodvisnost južnega Sudana, obenem pa se

PISALI SMO PRED 50 LETI

OBČNI ZBOR ZADRUGE SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

V nedeljo 8. januarja je bil v San Martinu ustanovni občni zbor zadruga, ki je lastnica nedavno kupljenega slovenskega doma v San Martinu. Občni zbor je bil v lastnih prostorih v ulici Cordoba 129. Udeležilo se ga je veliko članic, članov in prijateljev novega slovenskega središča.

Občni zbor je začel predsednik pripravjalnega odbora Slavko Zupan. Pozdravil je navzoče in predlagal izvolitev predsedstva občnega zbora ...

SLOVENCI V ARGENTINI

Deseta, jubilejna misijonska veletombola

Slovenska misijonska zaveza v Buenos Airesu prireja vsako leto prvo nedeljo po prazniku sv. Treh kraljev tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za podpiranje slovenskih misijonarjev po svetu. ...

Glavno tombolo (brezplačno potovanje v Evropo) je zadel Štefan Drenšek. Zamenjal pa jo je za hladilnik Bled, ki ga je za jubilejno veletombolo daroval Pavle Novak iz Lomas del Mirador. Radio kombinado je dobil Anton Gradišar, vrtna stola z mizico Marjanca Komar, mešalnik A. Vivot, električni brivski aparat Remington pa Štefan Medvešček iz Tablade. Razen tega je bilo še vse polno drugih koristnih in praktičnih dobitkov. ...

OSEBNE NOVICE

Poroka. V soboto, 7. t.m. ob 9. uri sta se v župni cerkvi v Ramos Mejia poročila Kazimir Goljevšček in gdč. Marija Glavič. Za ženina je pričala njegova sestra Matilda por. Matevžič, za nevesto pa njen bratranec Jože Glavič.

Družinska sreča. V družini Franceta Šturma in njegove žene Aleksandre roj. Klemenčič so dobili že 30. nov. 1960 sinčka, ki je dobil pri krstu ime Aleksander Anton. V Munru je bil krščen Gregor Pavšer, sin Borisa in Ivane roj. Trpin. Čestitamo.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V nedeljo je bila krščena v San Martinu Emilija Mercedes Gričar, hči Janeza in Helene Klemenčič iz Carapachaya. Krstne obrede je izvršil g. Jože Jurak, za botra sta bila Karol Gričar in Rozalija Klemenčič. V družini Rozmana Franceta in njegove gospe Lojzke roj. Zajc v Lanusu se je rodil pretekli teden sin. V Munro je bila krščena Ana Skarlovnik hči g. Maksa Skarlovnik in ge. Anice Tomažević. Za botra sta bila g. Lovrenč in gdč. Tomčka Tomažević. Krstil je č.g. Janko Mernik. Čestitamo!

Poroka. V soboto 14. jan. sta se poročila v cerkvi Marije Pomočnice v Don Bosco g. Ivan Fajfar in gdč. Nada Skvarča. Za priči sta bila: ženinu g. Jože Cestnik, nevesti pa njen brat g. Lojze Skvarča. Poročne obrede in sv. mašo je opravil č.g. Janko Mernik. Mlademu paru želimo veliko božjega blagoslova.

Svobodna Slovenija, 12. in 19. januarja 1961 - št. 2/3

4. januarja 1961 sta se v Lujanski baziliki poročila Tončka Godec in Tomislav Štrfiček. Za priči sta bila Anton Godec in Džuro Štrfiček.

mnogi bojijo, da bi lahko izid zasenčilo novo krvavo nasilje.

POVRAČILNI UKREP

Samooklicani predsednik Slonokoščene obale Laurent Gbagbo je ukazal izgnati britanskega in kanadskega veleposlanika. Kot je sporočil tiskovni predstavnik vlade, gre za povračilni ukrep. Velika Britanija in Kanada namreč kot večina držav Gbagboja ne priznavata za predsednika in sta konec leta izgnali veleposlanika Slonokoščene obale.

RESUMEN DE ESTA EDICION

MEDIDAS ANTICRISIS

El lunes 10 de enero pasado se reunieron los integrantes de la coalición de gobierno en Eslovenia. El tema fueron las medidas a tomar ante la crisis que llevó a un récord de desocupados en el país: 110.000. Según la información, hubo profundas coincidencias, pero las medidas serán anunciadas la semana próxima. (Pág. 1)

JUGUETES TÍPICOS

En la región de Carintia se realizó un concurso abierto para identificar al juguete que represente y distinga a la región. Los creativos presentaron doce proyectos. La comisión eligió a aquellos que según los materiales, el criterio estético y pedagógico reflejan la identidad de Carintia. El primer puesto fue para los personajes de los cuentos populares Mojca Pokrajculja y Hvaležni medved. También se premió a un rompecabezas de madera con la forma de una casa autóctona de Carintia. Con estos productos llenarán el vacío existente en el mercado de productos típicos. (Pág. 2)

CIERRES DE CICLO

En números sucesivos estamos informando acerca de las conclusiones en los cursos de esloveno en los distintos centros de la colectividad. Así el 5 de diciembre tuvieron su fiesta los chicos y los maestros de la "Prešernova šola" en Pristava, Castelar. El acto contó con recitados, regalos a los alumnos y despedida de dos egresados. A su término no faltó la visita de sv. Miklavž, tradicional santo benefactor, que todos los años trae sus regalos a los niños.

Y el 11 de diciembre próximo pasado cerró el ciclo lectivo 2010 el curso de idioma "ABC... po slovensko". Del acto participaron los alumnos. Mostraron el último día de clases y junto con las familias viajaron a Belén. En fotos expusieron el trabajo a lo largo del año de los 18 alumnos que concurren a la "Jegličeva šola" que desde 1992 se dedica a enseñar a niños de habla no eslovena, el idioma de sus abuelos. Las maestras ven que cada año el trabajo requiere un mayor conocimiento, habilidad y paciencia, pero son optimistas. (Pág. 3)

FESTEJOS

Desde el centro esloveno de Ramos Mejía nos informan que celebraron la navidad y la llegada del año nuevo de manera muy especial. La celebración del nacimiento de Jesús comenzó con la lectura de una poesía. Luego, una peregrinación de pastorcillos ofreció al pesebre velas encendidas, acompañados por villancicos. El párroco Franci Cukjati ofreció la misa de navidad, durante la cual cantó el coro del Centro. Finalizada la misma, el bajo barítono Marko Fink, de visita por nuestro país, regaló a los presentes seis villancicos populares de la región de Carintia. La gratitud hacia el cantante se plasmó en los aplausos. ... La espera por la llegada del 2011 reunió a muchas familias en el centro esloveno. Los fuegos de artificio anunciaron los primeros instantes del nuevo año que en Ramos Mejía estará enmarcado en los festejos por los 50 años del Centro. (Pág. 3)

NOCHE DE ARTE

La Acción cultural eslovena organizó una velada cultural el 20 de noviembre de 2010, dedicada a la obra del escultor Janez Gruden. La charla estuvo a cargo de su hijo Eduardo, que desde hace algunos años se dedica a acercar al público esloveno y argentino la labor de su ya fallecido padre. La vida y obra de Janez Gruden se amenizó con fotografías de sus obras, tales como: el palacio legislativo de la república del Uruguay, el Hotel Provincial y los lobos marinos de Mar del Plata, los escudos en el monumento a la bandera en Rosario, etc. (Pág. 4)

ALMUERZO NAVIDEÑO

Los jubilados se reunieron en el ya tradicional almuerzo navideño, para compartir entre amigos de un grato momento. Durante el tentempié la presidente de la Asociación de Jubilados Mici Malavašič Casullo leyó la carta de San Nicolás en la que, entre otras cosas, felicitó a los matrimonios que alcanzaron las bodas de plata. También cantaron villancicos y recordaron los viajes que realizan por la Argentina, organizados y acompañados por la vicepresidente de la Asociación, Pavla Škraba. Cada uno recibió regalos, se desearon felicidades, esperando reencontrarse en el próximo almuerzo. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Andrej Flak, Ana Urbančič, Nadica Kopač Grohar, Lucija Češarek, Jernej Tomazin, Katica Cukjati in Cilka Vombergar Lipar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino \$240, pri pošiljanju po pošti: sivi papir \$320, beli papir \$425; Bariloche \$285; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

Correio Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad
 Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5-San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec-Nevrolog,
 Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**,
 Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih**
 in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure.
 Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl-Zobozdravnica-
 Splošna odontologija-Belgrano 123, 6. nadstr. "4"-Ramos Mejija-
 Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados-
 odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič-Odvetnica-
 Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalley 1290, pis. 402-Tel. 4382-1148-15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2ºD; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19. S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19. mravnik@telecentro.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar-
 Sucesiones-Contratos-Familia-Comercial-Laboral-Civil-Jubilaciones-Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejija. Tel.: 4656-4039- Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac-te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 12. januarja 2011

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,29 US dolar
1 EVRO	1,28 KAD dolar
1 EVRO	5,18 ARG peso

SLOVENCİ IN ŠPORT

STANOVNIK DOBRO NAPREDUJE

Edini slovenski udeleženec relija Dakar 2011 Miran Stanovnik se dobro prebija po argentinskih in čilskih puščavskih predelih. Sprva ni bil agresiven, vendar počasi napreduje od etape do etape. Zato je v tretji etapi bil 36., v peti 28., v šesti 21., v osmi pa se je prebil kar na 16. mesto.

ZDAJ ŽE DVAINDVAJSETIČ!

Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič je zmagala na peti tekmi letošnje turneje Tour de Ski v Dobbiacu in osvojila že 22. zmago v karieri. Na prostem sprintu je bila druga Italijanka Arianna Follis pred rojakinjo Magdo Genuin. Vesna Fabjan je izpadla v polfinalu. V seštevku turneje vodi Poljakinja Justyna Kowalczyk, Majdičeva je druga.

DOBER ZAČETEK SEZONE

Najvišjevrščeni slovenski teniški igralec Blaž Kavčič je novo sezono začel z odmevno zmago na turnirju ATP v Madrasu v Indiji z nagradnim skladom 450.000 ameriških dolarjev. V prvem krogu je premagal vrstnika iz Francije Jeremyja Chardyja, 45. igralca svetovne računalniške lestvice in petega nosilca turnirja, s 6:3 in 6:2.

V drugem krogu je premagal Američana Roberta Kendricka s 6:2 in 6:2.

odlične predstave sklenil v četrtfinalu. Premagal ga je šesti igralec sveta in prvi nosilec turnirja Čeh Tomas Berdych s 6:3 in 6:3.

Navkljub porazu je z uvrstitvijo v četrtfinale dosegel največji osebni in slovenski uspeh na turnirjih serije ATP, kar mu bo prineslo kar nekaj točk za napredovanje na lestvici ATP.

FEBRUARJA Z ALBANCI

Prijateljska nogometna tekma med reprezentancama Albanije in Slovenije bo 9. februarja v albanski prestolnici Tirani. Tamkajšnja nogometna zveza je glavnemu mestu dala prednost pred Dračem, ki je bil tudi v igri za organizacijo tekme, so sporočili iz Nogometne zveze Slovenije.

OSEBNE NOVICE

Krst

26. decembra 2010 je v cerkvi Marije Kraljice v Lanusu bil krščen **Simon Berčič**, očka je Fernando mamica pa Geraldin Rome. Za botra sta bila Soledad Erdocia in Luka Rome. Krstil je g. Franci Urbanija. **Srečni družini naše čestitke!**

Smrt

V Sloveniji je umrl **Jože Zupančič** (77). **Naj počiva v miru!**

Muslimani in kristjani v Egiptu

V Egiptu narašča napetost med muslimani in kristjani, potem ko so skrajneži v noči na novo leto napadli koptsko cerkev v Aleksandriji. Pri tem je umrlo več kot 20 ljudi, približno 100 je bilo ranjenih. V državi so sicer poostriili varnostne ukrepe okoli vseh krščanskih cerkva. Zaradi omenjenega pokola so koptski kristjani v teh dneh pripravili proteste v več mestih, pri čemer je bilo v spopadih s policijo ranjenih več kot 40 ljudi.

O razmerah v Egiptu je za Radio Vatikan spregovoril strokovnjak za islam, jezuit, p. Samir Khalil Samir:

„Egipt je bil vedno središče islamske fundamentalistične miselnosti, zlasti z nastankom organizacije Muslimanskih bratov leta 1928, v zadnjih letih pa se je ta fundamentalizem še okrepil. Cilj napadov je ustvarjanje političnega konflikta z vlado, kristjani pa so le izgovor za okrepitev položaja skrajnežev.“ Zadnji napadi, ki so jih obsodili tako papež kot preostala mednarodna skupnost, so po mnenju p.

Samira tako namenjeni predvsem destabilizaciji egiptovske vlade in ustvarjanju novih sporov med kristjani in muslimani. Kot je še povedal p. Samir pa so kristjani na napade odgovorili s pobudami za molitev in post pred božičem, ki so ga glede na koptski koledar praznovali v noči s 6. na 7. januar.

Predsednik Papeškega sveta za medverski dialog, kardinal Jean Louis Tauran, je v izjavi za Radio Vatikan dejal, da je bil napad na koptsko cerkev v Aleksandriji nizkotno dejanje. Po njegovih besedah nobena religija ne more imeti opravičila za takšno dejanje. Edino rešitev vidi v dialogu in spoštovanju sporazumov, ki so bili sprejeti v preteklosti.

Škof koptske pravoslavne škofije v Rimu pa je ob tem za nedeljo, 9. januarja, napovedal shod v Rimu, na katerem so opozorili na nasilje nad koptskimi kristjani. Slednji so grožnje skrajnih islamskih skupin prejeli tudi v Nemčiji, zato je tamkajšnji škof že zaprosil za zaščito.

Sonce sveti Slovincem

Fotovoltaika je lani doma dobila zagon, število sončnih elektrarn se je po podatkih Združenja slovenske fotovoltaične industrije konec leta 2010 približalo 600. Konec 2009 so bile v register pri agenciji za energijo vpisane 204 sončne elektrarne, v prvih 11 mesecih lani pa so v povprečju postavili 26 sončnih elektrarn na mesec.

Število sončnih elektrarn se je stopnjevalo proti koncu leta, predvsem zaradi razčiščene nejasnosti glede pridobivanja gradbenih dovoljenj za njihovo postavitvev.

Slovensko gospodarstvo je v nekajmesečnem obdobju, ko so vlagatelji od ministrstva za okolje in prostor dobivali različne informacije o potrebnosti gradbenih dovoljenj za postavitve strešnih sončnih elektrarn, po ocenah združenja utrpelo neizmerno škodo. Ta je zaustavila preko več milijonov evrov vrednih naložb in ogrozila številna delovna mesta v tej visoko tehnološki panogi.

Konec septembra so se razmere glede gradbenih dovoljenj za sončne elektrarne razrešile z dopolnitvami uredbe o energetski infrastrukturi, v katerih je jasno navedeno, da strešne sončne elektrarne do 1 MW gradbenege dovoljenja ne potrebujejo.

Z leta 2009 sprejeto uredbo o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije, so vlagatelji v zelene naložbe dobili shemo podpor v obliki zagotovljenih odkupnih cen. Ta po oceni združenja dobro deluje in omogoča dolgoročne ter varne naložbe.

Z začetkom letošnjega leta pa so se cene zagotavljenega odkupa znižale, zato so investitorji ob koncu leta 2010 pohiteli z naložbami in si tako zagotovili ugodnejši 15-letni zagotovljeni odkup električne energije.

V registru deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov, ki ga vodi agencija za energijo, je bilo konec novembra 2010 vpisanih skupno 495 sončnih fotonapetostnih elektrarn. Po predvidevanjih Združenja slovenske fotovoltaične industrije pa so jih decembra vnesli še precej, njihovo število pa se je močno približalo 600.

Tožba mariborske nadškofije

Država mora po sodbi ljubljanskega okrožnega sodišča plačati mariborski nadškofij 93.281 evrov odškodnine z obrestmi, ker ta zaradi dolgega denacionalizacijskega postopka ni mogla uporabljati in upravljati gradu Betnava. Nadškofija se ne bo pritožila na sodbo, pritožilo pa se bo pravobranilstvo zaradi višine odmerjene odškodnine.

Kot piše v časniku Delo, je sodišče prisodilo nadškofiji omenjenih 93.281 evrov z obrestmi od začetka leta 2002, pri čemer dokazni postopek ni potrdil očitkov nadškofije o namernem zavlačevanju denacionalizacijskega postopka in protipravnem ravnanju.

Tiskovni predstavnik Nadškofije Maribor Igor Vojinovič je za STA potrdil, da se nadškofija ne bo pritožila na sodbo. Zaradi še vedno nepravnomočne sodbe Vojinovič ni želel podrobneje komentirati zadeve. Izrazil je le pričakovanje, da bo sodišče kljub pritožbi vztrajalo pri svoji odločitvi.

Mariborska rimskokatoliška nadškofija je vložila tožbo še kot škofija aprila 2000. Z njo je od države zahtevala 1,31 milijona evrov odškodnine (z obrestmi) zaradi izgube koristi, ker gradu Betnava od začetka denacionalizacije do vrnitve ni mogla uporabljati in upravljati.

Po pisanju Dela je bil sprva poleg države v vlogi toženca tudi nekdanji minister za kulturo Jožef Školč, ki mu je nadškofija očitala namerno zavlačevanje in nasprotovanje vračilu gradu iz ideoloških razlogov. A tožbo proti njemu je novembra umaknila, zato je sodišče postopek zanj ustavilo.

Okrožno in nato še višje sodišče sta tožbo pred leti že zavrnili, a so vrhovni sodniki sodbi razveljavili. Mariborska nadškofija je vračilo Betnave zahtevala že leta 1993, vrnjena pa ji je bila julija 2000 z delno odločbo o denacionalizaciji.

Podjetje Tovarna pohištva Lipa iz Ajdovščine (v likvidaciji) je ostalo najemnik do decembra 2002 oziroma februarja 2003, ko je izpraznilo prostore. Iz delne odločbe izhaja, da sta kot zavezanki za vrnitev določeni Lipa, ki je nacionalizirani dvorec leta 1986 kupila od mariborske občine Tabor, in Republika Slovenija.

Država je grad olastnila novembra 1999 z uveljavitvijo zakona o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lasti, zato je poleg Lipe po mnenju vrhovnega sodišča tudi zavezanka za plačilo, njuna obveznost pa je sorazmerna času trajanja vsakokratnega lastništva nepremičnin.

Poletni urnik v Slovenski hiši

V počitniških mesecih, do novega sporočila, bodo pisarne v Slovenski hiši (Svobodna Slovenija, Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna) uradovale od ponedeljka do petka, od 12. do 18. ure.

Hvala za razumevanje.

Jančar v evropski antologiji

Pod uredniškim drobnogledom bosanskega romanopisca Aleksandra Hemona je izšla letošnja antologija najboljših evropske proze 2011 (Best European Fiction 2011).

Letos so vanjo uvrstili kratko zgodbo Prerokba slovenskega pisatelja Draga Jančarja. Knjiga je izšla pri ameriški založbi Dalkey Archive Press, vanjo pa so uvrstili 35 evropskih avtorjev. Medtem ko je lani Slovenijo v zbirki zastopal

Andrej Blatnik, so letos izbrali Draga Jančarja.

Njegova kratka zgodba Prerokba je bila v slovenščini nazadnje objavljena leta 2009, govori pa o zgodbi Antona Kovača v vojski stare Jugoslavije.

Na Finskem živeči ameriški pisatelj Kevin Frazier je v recenziji antologije zapisal, da je Jančar s svojo zgodbo obudil spomin na kompleksno obdobje Titove vladavine in na grenko spoznanje, da trpljenje, ki je to obdobje zaznamovalo, drsi v pozabo. Jančar s svojo zgodbo po Frazierjevem mnenju sporoča, da „bomo jutri tudi mi pozabljeni in nihče ne bo razumel naših zgodb“.

Jančar je ob uvrstitvi v intervjuju za založbo Dalkey Archive Press dejal, da sicer v Sloveniji ne opaža nobenih vzemirljivih trendov, gibanj ali šol na področju literature. Kot zadnji poskus tega navaja postmodernizem, sicer pa kot opazne literarne osebnosti omenja Borisa Pahorja in pokojnega Lojzeta Kovačiča, zanimiva avtorica pa se mu zdi Suzana Tratnik. Med mlajšimi pisci naj bi bilo po njegovem sicer veliko zanimivih avtorjev, vendar pa se le redki ukvarjajo s socialnimi premiki ob koncu dvajsetega stoletja, kot to počnejo mnogi srbski, hrvaški in bosanski avtorji.

Poleg Jančarja so med drugimi z območja vzhodne in jugovzhodne Evrope v antologijo „Best European Fiction 2011“ vključene še kratke zgodbe Gorana Samardžiča (BiH), Vladimirja Arsenijevića (Srbija), Ognjena Spahića (Črna gora), Blažeta Minevskega (Makedonija) in Mime Simić (Hrvaška).